

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

Přednáška první *Jana Jurníková*

Literatura (zdroje)

- Petr Průcha - Základy správního práva - učební text pro bakaláře, MU Brno, 2017
- Dušan Hendrych - Správní právo - obecná část, C.H.Beck, Praha,
- Sládeček, V.: Obecné správní právo. Wolters Kluwer, Praha. 2019
- Odborné časopis, www.mvrc.cz,
www.nssoud.cz, www.concourt.cz,
www.ochrance.cz

Cíl přednášky

- - tříprvková teorie státu
- - pojem veřejná správa (vztah k moci zákonodárné a soudní)
- - členění veřejné správy

Co rozumím pod pojmem STÁT

■ Hmm.....

Stát

- Tříprvková teorie -G. Jelinnek
- A) *Území*
- B) *Obyvatelstvo (státní občanství, cizinci, azylanti)*
- C) *Moc - dělba moci (Z, V, S)*

- Uznání mezinárodním společenstvím

Co je státní občanství

- **Státní občanství** můžeme vymezit jako časově relativně trvalý, místně neomezený právní vztah fyzické osoby a daného státu.
- Pojem **státní příslušnost** je pojmem širším, zahrnuje i vztah státu a právnických osob.

Principy nabývání státního občanství

- Princip *ius soli* - právní zásada, podle které dítě nabývá občanství státu, na jehož území se narodilo
- Princip *ius sanguinis* - dítě odvozuje svoje občanství od občanství svých rodičů

Nabývání státního občanství

- Zák. č. 186/2013 Sb. o státním občanství
- Způsoby nabývání: narození (ius sanguinis, taktéž ius soli, pobyt na dobu delší než 90 dnů)
- určení otcovství (mimo EU genet. zkouška)
- osvojení
- nalezení (*dítě mladší 3 let, pokud do 6. m nevyjde najevo, že má SO jiné*)
- udělení (Ministerstvo vnitra)
- prohlášení
- svěření do náhradní péče
- Pozbytí: prohlášením o vzdání se státního občanství

Státní občanství

- Pojmy:
 - státní občanství (citizenship)
 - občanství EU
 - občanství obce (trvalý pobyt)
 - občanství kraje (trvalý pobyt)
 - čestné občanství

Co je veřejná správa

- Veřejná správa nás obklopuje v každodenním životě: veřejnoprávní média a tisk, zdravotnictví, MHD, regulace dopravy, školství, hygiena a ochrana spotřebitele, pokuty, ...
- *Veřejná správa následuje člověka od narození do smrti:* zdravotní péče, narození - matrika, MŠ a povinná školní docházka, občanský průkaz, řidičský průkaz, cestovní doklad (pas), nezaměstnanost, přijetí na VŠ, studium, jednání s úřady (koupě nemovitosti, registrace vozidla), protiprávní jednání, svatba, podnikání, důchodové dávky, smrt, ...

Veřejná správa - pojem

- - rozmanitost definic
- Opak správy soukromé
- = vykonávána ve veřejném zájmu
- čl. 3 odst. 2 LZPS *„státní moc může být uplatňována jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví“*

- *Pozn: v praxi ale mohou vznikat problémy, co je správa soukromá a co veřejná*

Veřejná správa - pojem

- **Správa** - záměrná činnost směřující k vytčenému cíli
 - skládá se z **prvků řízení** (*co se má udělat*) a **organizace** (*kdo to má udělat*)
- **Veřejná správa** - správa veřejných záležitostí ve veřejném zájmu
 - vykonávána veřejnými subjekty, tyto ji vykonávají jako svou povinnost
 - projev moci výkonné, tj. jedné ze složek veřejné moci
 - vázána zákonem - smí jen to, co jí je povoleno (*Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Čl. 2 odst. 3 Ústavy*)
- **Správa soukromá** - správa *soukromých záležitostí*, vykonávána *soukromými subjekty* z jejich vlastní vůle, v jejich vlastním zájmu
 - smí se vše, co není zakázáno

Příklad: výstavba silnic a pravidla silničního provozu vs. činnost šachového kroužku nebo burza učebnic organizovaná studenty fakulty

Veřejná správa

- **Organizační pojetí** - jde o organizaci veřejné správy (struktura, vztahy) - tzv. statické pojetí
- - organizační principy (možnosti uspořádání, vytváření vztahů)
- **Funkční pojetí** - činnost
- Nelze je vnímat izolovaně - jsou vzájemně propojeny - tzv. systémové pojetí

Rozdíly

- Zákonodárná moc - vytváření právní rámec = veřejná správa je činností podzákonnou a výkonnou (podíl na ZM - zák. iniciativa)
- Soudní moc - provádění zákonů nezávislými orgány, nalézání práva ve sporu = VS - vztahy subordinace, autoritativní aplikace práva, (soudní kontrola veřejné správy)

Dělení veřejné správy

- **Státní správa** - subjektem je stát, představovaný SO, výkon se děje jménem státu a v jeho zájmu
- **Samospráva** - je vykonávána jinými veřejnoprávními subjekty než státem, jsou zřízeny zákonem a zákon na ně přenáší působnost a pravomoc veřejné

Co jsem se dnes dozvěděl? (doplň)

